

แผนปฏิบัติการ บริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “บ้านนิคมสะอาด” อบต.บ้านนิคม ประจำปีงบประมาณ 2565

อย่าลืม
แยกขยะให้ถูกต้องประเภท
กันนะคะ

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัยและจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนได้เล็งถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วย ที่ดูแลรับผิดชอบยังขาด ประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างการถูกต้องตามหลักกระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2565 ขึ้น เพื่อขับเคลื่อน และแก้ไขปัญหามูลฝอยชุมชนให้มีความต่อเนื่อง และเป็นตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ (พ.ศ 2559 – พ.ศ.2565)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2565 จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพถูกหลักวิชาและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. นิยามความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนนที่เลี้ยงสัตว์ ตลาด หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือคร่าววัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงาน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้น แล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

ประเภทของมูลฝอย

ขยะมูลฝอยสามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาทำปุ๋ยหมักได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยที่ขยะย่อย เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง 100% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

2.ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุที่ใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระจุกเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ 30% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

3.ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อน วัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุมีพิษ วัตถุกำมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดวัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ สิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจุกสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะมีพบได้น้อยที่สุด พบประมาณเพียง 3% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

4.ขยะทั่วไป (General waste) หรือ มูลฝอยทั่วไปขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อย คือ สลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหารเยื่ออาหารฟอล์เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ 100%ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ3

5.มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการวินิจฉัยทางการแพทย์ และการรักษาพยาบาลการให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ที่ผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลองวัสดุของมีคม มีด เข็ม กระจุก ฉีดยา หลอกแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ แผ่นกระจกปิดสไลด์ วัสดุซึ่งสัมผัสกับส่วนประกอบของ เลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง เป็นต้น

บทที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของตำบล

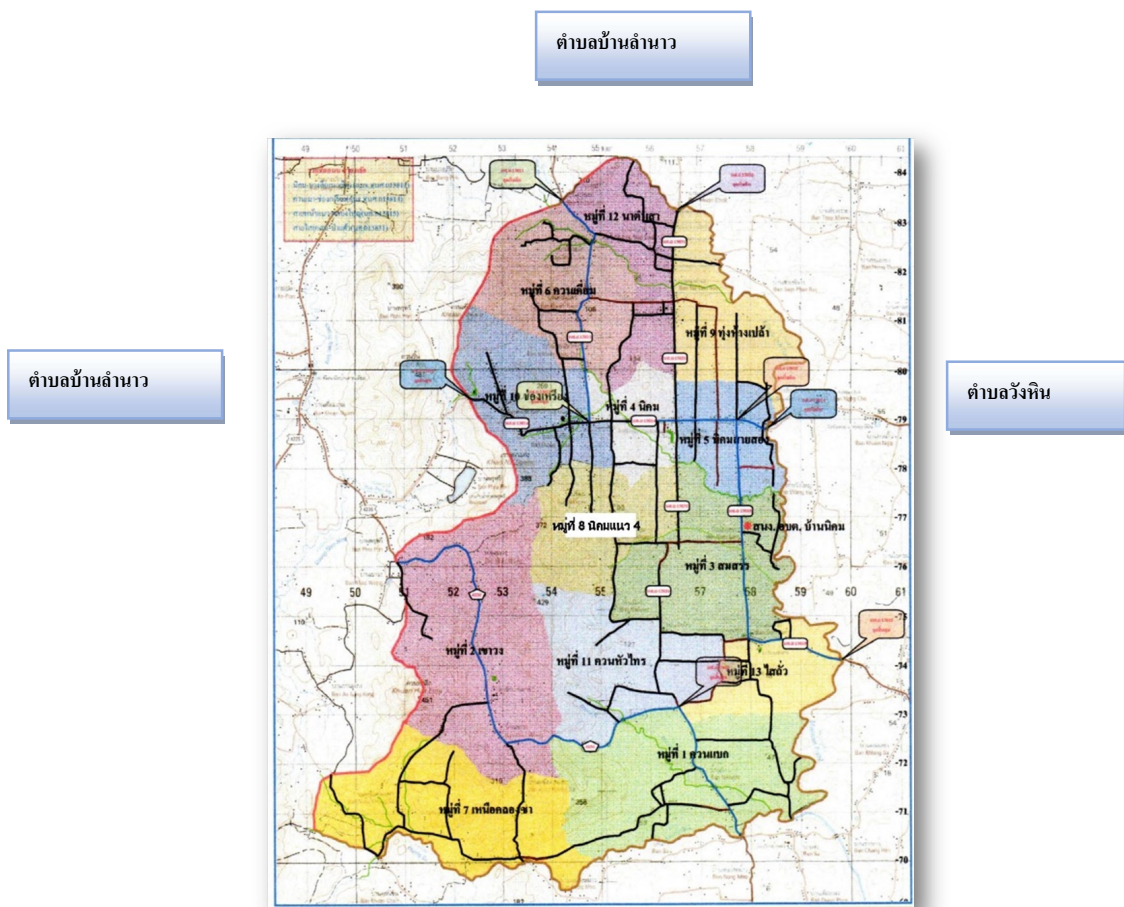
ตำบลบ้านนิคม ตั้งอยู่ที่ 334 หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัด นครศรีธรรมราช เดิมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลวังหินและได้แยกการปกครองออกมาเป็นตำบลบ้านนิคม เมื่อปี พ.ศ.2530 โดยมีระยะทางห่างจากตัวอำเภอบางขันประมาณ 13 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัด นครศรีธรรมราชประมาณ 90 กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 54,650 ไร่ หรือประมาณ 87.44 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านลำนาว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลวังหิน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านลำนาว

แผนที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม

อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมักทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากจากที่สูงลงมาท่วมขังในลุ่มเป็นประจำทุกปี

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น มีฝนตกชุกสลับกับฤดูแล้ง

1.4 ลักษณะดิน

สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจ เช่น สวนยางพารา สวนปาล์ม สวนผลไม้

1. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

เขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เขตตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย 13 หมู่บ้าน ดังนี้

- 1) หมู่ที่ 1 ควนแบก
- 2) หมู่ที่ 2 เขาวง
- 3) หมู่ที่ 3 สมสรร
- 4) หมู่ที่ 4 สหกรณ์นิคมวังหิน
- 5) หมู่ที่ 5 นิคมสายสอง
- 6) หมู่ที่ 6 ควนเคียม
- 7) หมู่ที่ 7 เหนือคลองซา
- 8) หมู่ที่ 8 นิคมแนวสี่
- 9) หมู่ที่ 9 ทุ้งห้างเปล้า
- 10) หมู่ที่ 10 ช่องเหรียญ
- 11) หมู่ที่ 11 ควนหัวไทร
- 12) หมู่ที่ 12 นาดำเสา
- 13) หมู่ที่ 13 ไส้ถั่ว

1.2 การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม มีทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2555 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 4,935 คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4,307 คน คิดเป็นร้อยละ 87.27 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4,323 คน คิดเป็นร้อยละ 87.60

3. ประชากร

ประชากรของตำบลบ้านนิคมมีทั้งสิ้นจำนวน 7,600 คน เป็นชาย 3,812 คน หญิง 3,788 คน จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,642 ครัวเรือน โดยจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้ดังนี้

หมู่ที่	ครัวเรือน	ประชากร		รวม (คน)
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	
1	181	232	212	444
2	257	358	318	676
3	381	444	505	949
4	168	235	202	437
5	305	401	426	827
6	195	295	286	581
7	157	190	200	390
8	137	241	230	471
9	178	326	298	624
10	242	383	396	779
11	148	207	211	418
12	180	370	376	746
13	113	130	128	258
รวม	2,642	3,812	3,788	7,600

ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2565

จากจำนวนประชากรทั้งหมดจำแนกตามช่วงอายุและเพศ ได้ดังนี้

กลุ่มอายุ (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
0 - 2	124	142	266
3 - 5	151	168	319
6 - 12	440	407	847
13 - 18	375	326	701
19 - 25	426	397	823
26 - 35	624	625	1,249
36 - 49	841	837	1,678
50 - 59	426	413	839
60 - 69	227	234	461
70 - 79	130	158	288

กลุ่มอายุ (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
80 - 89	40	62	102
90 - 99	7	18	25
100 ปีขึ้นไป	1	1	2
รวม	3,812	3,788	7,600

ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2565

หมู่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม (เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี)					
		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564		พ.ศ. 2565	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1	ควนแบก	228	204	233	204	232	212
2	เขาวง	368	319	366	320	358	318
3	สมสรร	462	508	458	504	444	505
4	สหกรณ์นิคมวังหิน	231	204	236	203	235	202
5	นิคมสายสอง	400	424	402	425	401	426
6	ควนเคี่ยม	293	276	298	280	295	286
7	เหนือคลองซา	193	208	194	200	190	200
8	นิคมแนวสี่	238	225	240	223	241	230
9	ทุ่งห้างปล้าว	323	305	328	301	326	298
10	ช่องเหรียญ	388	392	389	395	383	396
11	ควนหัวไทร	209	222	214	213	207	211
12	นาตำเสา	381	382	380	377	370	376
13	ไสถั่ว	138	130	133	127	130	128
รวม		3851	3800	3871	3772	3,812	3,788
		7,651		7,643		7,600	

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

ด้านการศึกษาดำบลบ้านนิคม มีสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ของประชาชนในตำบล ได้แก่

1. โรงเรียน 4 โรงเรียน ได้แก่

- โรงเรียนบ้านนิคมวังหิน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านนิคม เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- โรงเรียนบ้านเขาวง ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านนิคม เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา

- โรงเรียนบ้านนาตาเสา ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านนิคม เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา

- โรงเรียนสมสรร ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านนิคม เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 4 เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลบ้านนิคม เปิดสอนการศึกษาแบบการศึกษาทางไกลของการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง ได้แก่

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนิคม หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านนิคม

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาตาเสา หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านนิคม

4. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 8 แห่ง

5. ศูนย์ข้อมูลระดับตำบล คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม ตั้งอยู่หมู่ 3

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านนิคม ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 3

การศึกษาของประชาชนตำบลบ้านนิคม จากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล มีดังนี้

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ไม่เคยศึกษา	143	181	324
อนุบาล / ศพด.	63	55	118
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	244	226	470
จบชั้นประถมศึกษา	1,327	1,238	2,565
มัธยมศึกษาตอนต้น	528	431	959
มัธยมศึกษาตอนปลาย	419	382	801
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	95	104	199
ระดับการศึกษา	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	134	259	393
สูงกว่าปริญญาตรี	9	11	20
รวม	2,962	2,887	5,849

จัดเก็บข้อมูลประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2565 จำนวน 5,849 คน

4.2 ด้านสาธารณสุข

ด้านการสาธารณสุข ตำบลบ้านนิคมมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสมสรร ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนิคม ได้ให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น หากประชาชนเจ็บไข้หนัก ๆ จะไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลประจำอำเภอ คือ โรงพยาบาลบางขัน นอกจากนี้ยังมี ศูนย์ ศสมช. จำนวน 13 แห่ง มีสมาชิกอาสาสมัครฯ จำนวน 128 คน

4.3 อาชญากรรม

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำบลบ้านนิคมมีป้อมยามตำรวจ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านนิคม ในการดูแลพี่น้องประชาชน และมีสมาชิก อปพร.ตำบลบ้านนิคม จำนวน ประมาณ 105 กว่าคน ในการประสานงานดูแลซึ่งกันและกัน

4.4 ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในตำบลบ้านนิคม ได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงาน ต่างๆ ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ และการการณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมให้ความรู้ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม ทำให้ปัญหาเสพติดมีจำนวนลดลง ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้ให้ความร่วมมือกับทางอำเภอหรือตำรวจในเรื่องดังกล่าวมาโดยตลอด

4.5 การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังต่อไปนี้

- (1) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (2) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (3) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (4) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (5) ดำเนินโครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ยากไร้ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
- (6) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (7) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (8) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน
- (9) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ
- (10) อื่นๆ ตามอำนาจหน้าที่

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

- มีถนนสายบ้านควนเมา – บ้านควนเคี่ยม เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมระหว่างถนนเพชรเกษมกับตำบลวังหินและตำบลบ้านลำนาว ตัดผ่านพื้นที่หมู่ที่ 4,5 และ10 ตำบลบ้านนิคม
- มีถนนสายลาดยางสายแนวเจ็ด – บ้านบางจันสีเชื่อมกับถนนบ่อล้อ-ลำทับ เป็นถนนที่ใช้ติดต่อระหว่างอำเภอบางขันกับตำบลบ้านนิคม
- มีถนนสายไสยาสน์ – ป่าแต้ว เชื่อมกับถนนบ่อล้อ-ลำทับ เป็นถนนที่ใช้ติดต่อกับตำบลข้างเคียงและศูนย์ราชการอื่น ๆ อีกทางหนึ่ง
- มีถนนสายลาดยางสายบ้านคลองใหญ่ – ไสถั่ว – สมสรร – บ้านนิคมสายสอง เป็นถนนเชื่อมติดต่อกับตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
- มีถนนสายลาดยางเพชรเกษม (ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง) - บ้านเคี่ยมงาม เชื่อมระหว่างอำเภอบางขันกับจังหวัดตรัง ผ่านพื้นที่หมู่ที่ 1, 7 และหมู่ที่ 2 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน นอกจากนี้ยังมีถนนภายในหมู่บ้านที่ใช้เชื่อมต่อกันระหว่างหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียง ซึ่งเป็นถนนลูกรัง ถนนหินผุและหินคลุก

5.2 การไฟฟ้า

ตำบลบ้านนิคมมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

5.3 การประปา

ครัวเรือนมีน้ำประปาใช้ร้อยละ 87

5.4 โทรศัพท์

การติดต่อสื่อสารของประชาชนในตำบลบ้านนิคม มีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ มากกว่าร้อยละ 92 และมีการใช้อินเทอร์เน็ตในครัวเรือนมากกว่า ร้อยละ 60

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ปัจจุบันตำบลบ้านนิคมไม่มีไปรษณีย์ ประชาชนในเขตพื้นที่ใช้บริการไปรษณีย์จากไปรษณีย์ประจำอำเภอบางขัน ซึ่งมี จำนวน 1 แห่ง ซึ่งให้บริการ เวลา 08.30 – 16.30 น.

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ตำบลบ้านนิคม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร มีทั้งสวนยางพารา สวนปาล์ม สวนผลไม้ และการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นๆ โดยในหมู่บ้าน/ชุมชน มีพื้นที่รวมทั้งหมด 46,347 ไร่ มีทั้งครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร การเพาะปลูกเพื่อการบริโภคและมีบางส่วนเหลือขาย มีทั้งการประกอบอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานหรือตามแนวพระราชดำริ แบบปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ โดยแยกพื้นที่การประกอบอาชีพการเกษตรตามประเภทได้ดังนี้

- การทำไร่	พื้นที่ประมาณ	120	ไร่
- การทำสวนผลไม้	พื้นที่ประมาณ	175	ไร่
- การทำสวนผัก	พื้นที่ประมาณ	20	ไร่
- การทำสวนยางพารา	พื้นที่ประมาณ	41,263	ไร่
- การปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นๆ	พื้นที่ประมาณ	3,533	ไร่

6.2 การประมง

ในเขตตำบลบ้านนิคมไม่มีการประมง เป็นการจับปลาตามธรรมชาติสำหรับการบริโภคในครัวเรือนและเหลือจำหน่ายตามฤดูกาล

6.3 การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในเขตตำบลบ้านนิคม เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร เพื่อจำหน่ายและบริโภคเองในครัวเรือน

6.4 การบริการ

ตำบลบ้านนิคมมีสถานบริการน้ำมัน จำนวน 1 แห่ง และนอกจากนี้ยังมีร้านค้าร้านอาหาร ร้านบริการรับซ่อมรถ

6.5 การท่องเที่ยว

ตำบลบ้านนิคมมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สำคัญคือ จุดชมวิวช่องเหวียง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 10 บ้านช่องเหวียง มีธรรมชาติที่สวยงามและระบบนิเวศที่สมบูรณ์

6.6 อุตสาหกรรม

ตำบลบ้านนิคมไม่มีอุตสาหกรรม แต่มีการประกอบโรงรมและโรงแปรรูปยางพาราจำนวน

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

มีกลุ่มองค์กรประชาชน รวม 44 กลุ่ม แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- กลุ่มอาชีพ	จำนวน	26	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวน	10	กลุ่ม
- กลุ่มอื่น ๆ	จำนวน	8	กลุ่ม

6.8 แรงงาน

ประชากรที่มีอายุ 15 – 59 ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ประกอบอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 57

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนาของประชาชนตำบลบ้านนิคม มีการนับถือศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์ มีสถาบันและองค์กรทางศาสนา ได้แก่

- วัดควนหัวไทร ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักสงฆ์วิปัสสนากัมมัฐานนิคมภาวนาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านนิคม
- สำนักสงฆ์เทพศิรราชูร์ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านนิคม
- มัสยิดดารุ้ลฮุดดาห์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ศาลเจ้า ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

ประชาชนได้อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆไว้ให้บุตรหลานได้สืบสาน ดังต่อไปนี้

- ประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่
- ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ
- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีตักบาตรขึ้นบ้านใหม่
- ประเพณีทำบุญวันสารทเดือนสิบ
- ประเพณีเข้าสู่สนับของพี่น้องไทยมุสลิม

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้าน

ประชาชนในเขตพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดกันมา เช่น แพทย์สมุนไพรพื้นบ้าน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรพื้นบ้าน หัตถกรรมเครื่องสาน เป็นต้น

ภาษาล้าน ประชาชนใช้ภาษาใต้ในการสื่อสาร

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรพื้นบ้าน กลุ่มเครื่องสาน เป็นต้น

8.ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

แม่น้ำไหล ห้วย และลำคลอง ที่ไหลผ่านตำบลบ้านนิคม ประกอบไปด้วย

หมู่ที่ 1	แม่น้ำตรัง ห้วยลึก คลองซา
หมู่ที่ 3	คลองบางคาน คลองบางปุด คลองลำตั้ง
หมู่ที่ 4	ห้วยสวนเรียน ห้วยห่านเตา คลองบางปุด
หมู่ที่ 5	ห้วยบางตาแหก คลองบางปุด คลองลำตั้ง
หมู่ที่ 6	ห้วยต้นจิว ห้วยลึก
หมู่ที่ 7	คลองซา
หมู่ที่ 8	ห้วยขี้เหล็ก
หมู่ที่ 9	ห้วยอวด ห้วยบางหิน ห้วยปรัง ห้วยขึ้นาก คลองลำตั้ง
หมู่ที่ 10	ห้วยต้นจิว ห้วยแนว
หมู่ที่ 11	ห้วยช่องไทร-ป่าแต้ว ห้วยช่องสีคำ-ห้วยขี้เหล็ก ห้วยวัดควนหัวไทร-ปากลา
หมู่ที่ 12	ห้วยขึ้นาก ห้วยบางหิน
หมู่ที่ 13	แม่น้ำตรัง ห้วยรงค์ คลองลำตั้ง

	ห้วยบ้านตาน้อย
	ห้วยหน้าควน
	ห้วยช่องสี่คำ
หมู่ที่ 12	ห้วยชันาก
	ห้วยบางหิน
หมู่ที่ 13	แม่น้ำตรัง
	ห้วยรงค์
	คลองลำตัง
	ห้วยบ้านตาน้อย
	ห้วยหน้าควน
	ห้วยช่องสี่คำ

ฝายน้ำล้น

ตำบลบ้านนิคม มีฝายน้ำล้นจำนวน 5 แห่ง ที่บริเวณแหล่งน้ำต่างในหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	1	แห่ง	ที่ คลองซา
หมู่ที่ 3	1	แห่ง	ที่ คลองบางคาน
รอยต่อหมู่ที่ 4 หมู่ที่ 8	1	แห่ง	ที่ สระน้ำหลังโรงเรียนบ้านนิคมวังหิน
รอยต่อหมู่ที่ 6, หมู่ที่ 10	1	แห่ง	ที่ ห้วยต้นจิว
หมู่ที่ 7	1	แห่ง	ที่ สวนลุงเสน

สระน้ำ

หมู่ที่ 1 จำนวน	2	แห่ง
หมู่ที่ 2 จำนวน	2	แห่ง
หมู่ที่ 3 จำนวน	7	แห่ง
หมู่ที่ 4 จำนวน	1	แห่ง
หมู่ที่ 5 จำนวน	1	แห่ง
หมู่ที่ 6 จำนวน	3	แห่ง
หมู่ที่ 7 จำนวน	4	แห่ง
หมู่ที่ 8 จำนวน	4	แห่ง
หมู่ที่ 9 จำนวน	2	แห่ง
หมู่ที่ 10 จำนวน	4	แห่ง
หมู่ที่ 11 จำนวน	1	แห่ง
หมู่ที่ 12 จำนวน	3	แห่ง
หมู่ที่ 13 จำนวน	1	แห่ง

8.2 ป่าไม้

พื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน พื้นที่ป่าหรือไม้ยืนต้น และพื้นที่ป่าชุมชน ครอบคลุม 526 ไร่

8.3 ภูเขา

ลักษณะพื้นที่ของตำบลบ้านนิคม ประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นภูเขาซึ่งเป็นต้นน้ำและที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด

8.3 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านนิคมมีทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชากรในพื้นที่ ซึ่งได้มีการปรับปรุงและอนุรักษ์ไว้ให้คงสภาพตามธรรมชาติเพื่อคงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่สมบูรณ์ และนอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติที่ยังคงความสมบูรณ์และมีบรรยากาศของธรรมชาติที่ร่มรื่นที่ได้รับการดูแลและอนุรักษ์ไว้คือ จุดชมวิวยอดเขียง ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านช่องเขียง ซึ่งเป็นที่นิยมของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวทั่วไปได้แวะเวียนมาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 3

สถานการณ์ขยะมูลฝอย

1.สถานการณ์ขยะมูลฝอย

จากข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยบริบทตำบลบ้านนิคม เป็นสังคมชนบทจำนวนขยะในครัวเรือนมีไม่มาก ส่วนมากแล้วสามารถกำจัดได้ในครัวเรือน เช่น การเผา การฝัง และนำเศษอาหารมาเลี้ยงสัตว์ ขยะส่วนใหญ่เป็นขยะทั่วไป ไม่ใช่ขยะที่เป็นพิษ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ดังนี้

1.1 ขยะมูลฝอยชุมชน

1.อัตราการผลิตและปริมาณขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้น ประมาณ 172.8909 ตันต่อเดือน

2.การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จากการสำรวจองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้ทำการศึกษานำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ พบว่าตำบลบ้านนิคมไม่มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อย่างจริงจัง

3.การเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยส่วนมากประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านนิคมมีการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยตัวเอง เช่น ฝังกลบ นำเศษอาหารที่เหลือให้กับสัตว์เลี้ยง เป็นต้น ทำให้พื้นที่ในตำบลบ้านนิคมการจัดการขยะมูลฝอยจึงเป็นแบบครบวงจร

1.2 ขยะอันตรายชุมชน

1.ปริมาณและองค์ประกอบของเสียอันตรายชุมชน จากการประเมินปริมาณของเสียอันตราย ชุมชนพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมมีปริมาณขยะอันตรายชุมชน ประมาณ 2.2150 ตัน (คำนวณ จากครัวเรือนละ 1 กิโลกรัมต่อปี)

2.การรวบรวมและกำจัดขยะอันตรายชุมชน การจัดการขยะอันตรายชุมชนในตำบลบ้านนิคม พบว่าส่วนใหญ่ยังทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป มีเพียงบางครัวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ ให้แก่ร้านรับซื้อของเก่า แต่ก็มีเพียงร้านของเก่าส่วนน้อยที่รับซื้อขยะอันตรายนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้ดำเนินการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะครัวเรือน และจัดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตราย จำนวน 12 จุดของแต่ละหมู่บ้าน และทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม จำนวน 1 จุด

1.3 ขยะมูลฝอยติดเชื้อ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมยังไม่มีดำเนินการรวบรวมและกำจัดมูลฝอยโดยส่วนใหญ่ ถ้ามีมูลฝอยติดเชื้อเกิดจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านสมสรร หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนิคม มีปริมาณ ขยะมูลฝอยติดเชื้อประมาณ 6 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ โดยทางโรงพยาบาลจะส่งบรรทุกมูลฝอยแบบติดเชื้อ มารวบรวมเก็บขน ในทุกๆสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และนำมูลฝอยติดเชื้อไป ณ สถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อต่อไป

2.ลำดับความสำคัญของปัญหาในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.1 ปัญหาด้านชุมชน/การมีส่วนร่วม

- 1.กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีรูปแบบที่ต้องเพิ่มประสิทธิภาพและวิธีการดำเนินงานขาดความเด่นชัด
- 2.กลุ่มเป้าหมายที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมครอบคลุม อาทิเช่น เครือข่ายเยาวชน เครือข่ายเครือข่ายรับซื้อของเก่าร้านค้า เป็นต้น
- 3.ประชาชนขาดจิตสำนึก ขาดความตระหนัก ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และมี การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์น้อย

2.2 ปัญหาด้านทรัพยากร

- 1.ขยะมูลฝอยประเภทย่อยสลายได้ ยังไม่มีรูปแบบการลดและใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพปัจจุบันมีประชาชนส่วนน้อยที่มีการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยชีวภาพ
- 2.ขยะรีไซเคิลปัจจุบันกระทำโดยกระบวนการนอกระบบคนเก็บของเก่าและร้านรับซื้อของเก่ามาซื้อขยะรีไซเคิลประจำทุกหมู่บ้านแต่ราคาซื้อขายไม่มีมาตรฐานที่แน่ชัด และกตราคา
- 3.ขยะอันตรายจากชุมชนยังไม่มีกระบวนการคัดแยกที่จริงจัง เนื่องจากเมื่อประชาชนคัดแยกแล้วไม่มีสถานที่กำจัดที่ถูกสุขาภิบาล

2.3 ปัญหาด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

- 1.ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
- 2.ประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเท่าที่ควร
- 3.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมมีรายได้ไม่เพียงพอในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

2.4 ข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม

- 1.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมยังไม่มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน
- 2.ข้อจำกัดด้านงบประมาณในการดำเนินการ

3.อุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

- 1.ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนมีแนวโน้มสูงขึ้น และปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัดมีปริมาณอย่างต่อเนื่องจากการลด การคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางยังไม่มีประสิทธิภาพขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร รวมทั้ง มีการใช้ถุงพกและโพนอย่างฟุ่มเฟือย
- 2.ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น ร้อยละ 90 มีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นลักษณะแตกเผาเป็นครั้งคราว และทิ้งตามที่สาธารณะส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม
- 3.ประชาชนยังขาดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- 4.จตุรบรรณของเสียอันตรายชุมชนยังไม่มี การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

บทที่ 4

การแปลงแผนสู่การปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย

1. กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปี 2565

แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ การลดปริมาณขยะและการส่งเสริมการคัด แยกขยะที่ต้นทาง ปลายทาง คือ การจัดทำระบบเก็บและขนอย่างมีประสิทธิภาพปลายทาง คือ ขยะมูล ฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยใช้หลักการ : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ (3Rs : Reduce Reuse และ Recycle) และหลักการ “ประชารัฐ”

2. เป้าหมาย

1. ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
2. ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
3. ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม มีเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย

3. ตัวชี้วัด

1. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2565 ร้อยละ 40 ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2565 ร้อยละถูกนำไปใช้ประโยชน์ 30
3. ครรวั เรือน ร้อยละ 50 เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย
4. หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ 100 มีการจัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน
5. องค์การบริหารส่วนต าบลเนินขี้เหล็ก ร้อยละ 100 มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทใน พื้นที่สาธารณะ

4. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนประสบผลสำเร็จ โดยเริ่มต้น คือ ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น การเกิดขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย ณ แหล่งที่เกิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็น สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ซ้ำ การคัดแยก และนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุด ก่อนการกำจัดในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานประกอบการ และภาคบริการ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวคัดแยกและลดปริมาณ ในส่วนของ ภาคเอกชนต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถใช้ซ้ำ กลับมาแปรรูปใช้ใหม่ตามหลักการ Rs ภาครัฐ

เป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายใน หน่วยงาน และส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครบวงจร ขยะมูลฝอยที่เราเจอกันในชีวิตประจำวันนั้น เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ดังนั้น จึงมีมาตรการต่างๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

4.1 มาตรการการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดขยะ

เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งเพื่อป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางการจัดการ ดังต่อไปนี้

- 1.การจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภท
- 2.การเข้าร่วมเครือข่าย“อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย
- 3.การขอความร่วมมือสถานประกอบการ ตลาด และร้านค้า ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมใน การลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติก และโฟม กลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือไม่ใช้ถุงพลาสติก และโฟม กลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน
- 4.การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย เริ่มจากการลด การเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การใช้ประโยชน์จากขยะ และรวบรวมขยะมูลฝอย
- 5.การรณรงค์ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
- 6.การจัดกิจกรรมฝึกอบรมและส่งเสริมการบริหารจัดการขยะในชุมชน
- 7.โครงการ/กิจกรรมทำความสะอาด Big Cleaning Day
- 8.จัดกิจกรรมถนนสะอาด รักษาสิ่งแวดล้อม

4.2 มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขยะอันตรายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ และนำไปสู่การกำจัดขยะมูลฝอยต่อไป โดยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1.โครงการจัดเก็บและส่งกำจัดขยะอันตราย
- 2.การตรวจสอบและป้องกันไม่ให้ขยะอันตราย ตก หล่น รั่วไหล ออกจากรถเก็บขนขยะอันตราย
- 3.การกำหนดวัน เวลา ในการเก็บขนขยะอันตราย เพื่อเป็นการรักษาความสะอาด และเป็น ระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน

4.3 มาตรการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

- 1.การกำจัดขยะอันตรายให้มีการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ว่างให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.การจัดทำข้อมูลปริมาณขยะอันตรายและการจัดการขยะมูลฝอย และรายงานข้อมูลผ่าน ระบบสารสนเทศ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.จัดให้มีศูนย์รับซื้อขยะ
- 4.จัดให้มีกิจกรรมแปรรูปสิ่งประดิษฐ์ของใช้จากขยะรีไซเคิล

โครงการ/กิจกรรม แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปี พ.ศ. 2565 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
มาตรการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
1.การจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภท หมู่บ้าน	ร้อยละ 100 ของสถานที่ที่มีการจัดตั้งภาชนะรองรับแยกตามประเภท	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
2.การจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภทในส่วนราชการ วัด ศพด. รพ.สต. และโรงเรียนในพื้นที่ตำบลบ้านนิคม	ร้อยละ 100 ของสถานที่ที่มีการจัดตั้งภาชนะรองรับแยกตามประเภท	ศพด.2 แห่ง โรงเรียน 4 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง อบต. 1 แห่ง รพ.สต. 1 แห่ง วัด 1 แห่ง สำนักสงฆ์ 2 แห่ง	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
3.การเข้าร่วมเครือข่าย“อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย	ร้อยละ 60 ครั้วเรือนที่เข้าร่วมเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก	2,642 ครั้วเรือน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
4.การขอความร่วมมือสถานประกอบการ ตลาด และร้านในหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมในการลด ละ เลิกถุงพลาสติก และโฟม กลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือไม่ใช่ถุงพลาสติกและโฟม กลับมาใช้ประโยชน์	ร้อยละ 50 ของสถานประกอบการ	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม

ร่วมมือไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและใช้ถุงผ้าแทน				
---	--	--	--	--

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
5.ขอความร่วมมือให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียก ครัวเรือนที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในครัวเรือนได้	ร้อยละ 50 ของครัวเรือน	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	ภาคประชาชน
6.การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชน ร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยจากการลดการเกิดขยะเริ่ม การคัดแยกขยะ การใช้ประโยชน์จากขยะ และรวบรวมขยะมูลฝอย	ประชาชนตำบลบ้านนิคม	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
7.การรณรงค์ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ประชาชนตำบลบ้านนิคม	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
8.การจัดกิจกรรมฝึกอบรมและส่งเสริมการบริหารจัดการ จัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	ร้อยละ 50 ของสถานประกอบการ	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
9.โครงการ/กิจกรรมทำความสะอาด Big Cleaning Day	เดือนละ 1 ครั้ง	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
10.จัดกิจกรรมถนนสะอาด รักษาสิ่งแวดล้อม	ถนนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านนิคม	13 หมู่บ้าน	ม.ค. – ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม

11.จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนขยะเปียก	ศพด. 2 แห่ง	ม.ค. - ก.ย. 2565	อบต.บ้านนิคม
---	---------------	-------------	------------------	--------------